

پیام به مناسبت آغاز هفته‌ی کتاب - 4 / دی / 1372

بسم الله الرحمن الرحيم

برگزاری هفته‌ی کتاب در کشور عزیز ما و اعلام آن به وسیله‌ی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای این جانب، مژده و مایه‌ی امیدواری است. امروز هر اقدامی که به گسترش سطح آگاهی عمومی بینجامد و نیروی تفکر و قدرت درک معارف را در مردم با استعداد ما تقویت کند، حسنه‌ی بزرگ است. کتاب، دروازه‌ی بی‌سوی گسترده‌ی دانش و معرفت است و کتاب خوب، یکی از بهترین ابزارهای کمال بشری است. همه‌ی دستاوردهای بشر در سراسر عمر جهان، تا آن‌جا که قابل کتابت بوده است، در میان نوشته‌هایی است که انسانها پدید آورده‌اند و می‌آورند. و در این مجموعه‌ی بی‌نظیر، آموزشهای آسمانی، و درسهای پیامبران به بشر، و دانشها و شناخته‌هایی است که سعادت بشر بدون آگاهی از آن امکان پذیر نیست. کسی که با این دنیای زیبا و زندگی بخش، دنیای کتاب، ارتباط ندارد بی‌شک از مهمترین دستاورد انسانی و نیز از بیشترین معارف الهی و بشری محروم است. برای يك ملت، خسارتی بزرگ است که افراد آن، با کتاب سر و کاری نداشته باشند، و برای يك فرد، توفیق عظیمی است که با کتاب، مأنوس و همواره در حال بهره‌گیری از آن یعنی آموختن چیزهای تازه باشد. با این دیدگاه، به روشنی می‌توان ارزش و مفهوم رمزی عمیق این حقیقت تاریخی را دریافت که اولین خطاب خداوند متعال به پیامبر گرامی اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله) این است که: بخوان! و در اولین سوره‌ی که بر آن فرستاده‌ی عظیم‌الشأن خداوند فرود آمده، نام قلم به تجلیل یاد شده است: «اقرأ و ربك الأكرم، الذی علم بالقلم». با تلخی باید اعتراف کنیم که رواج کتاب و روحیه‌ی کتابخوانی در میان ملت عزیز ما که خود یکی از مشعلداران فرهنگ و کتاب و معرفت در طول تاریخ پس از ظهور اسلام بوده است، بسی کمتر از آن چیزی است که از چنین ملتی انتظار می‌رود. و این پدیده نیز مانند بیشتر پدیده‌های ناگوار در کشور ما، نتیجه‌ی فرمانروایی پادشاهان و فرمانروایان ظالم و فاسد و بی‌فرهنگ و بی‌سواد بر این کشور در دوپست سال گذشته است. در دورانی که برخی ملت‌های دیگر به سوی دانش و پژوهش و معرفت روی آورده بودند، ملت کهن و با استعداد ما در زیر سلطه‌ی آن انسانهای پلید و خودپرست و زورگو و نااهل، از دانش و معرفت دور ماند و در دوره‌ی اخیر که حکومت دست نشانده و فاسد پهلوی همه‌ی کارها را برابر خواست بیگانگان و دشمنان این ملت و به زیان این ملت انجام می‌داد، نه تنها تلاشی برای ترویج کتاب و کتابخوانی نشد بلکه با ایجاد سرگرمی‌های ناسالم و دامن زدن به آتش غرائز جنسی در میان جوانان، این ضرورت فوری و فوری را هر چه بیشتر، از میدان دید و توجه مردم، بیرون راندند و در یکی از بهترین دوران‌هایی که شرائط جهانی، دگرگونی‌های اساسی در وضع نابسامان ملت ایران را بر می‌تافت، ملت مظلوم ما را از آن محروم ساختند و کار را به آن‌جا رساندند که برابر گزارشهای همان روزگار، در شهر تهران و برخی شهرهای دیگر، شماره‌ی میخانه‌ها بیش از شماره‌ی کتابخانه‌ها و کتابفروشی‌ها و یا چند برابر آنها بود. اکنون ملت ایران باید عقب افتادگی‌ها را جبران کند. اینک فرصت بی‌نظیری از حکومت دین و دانش بر ایران، پدید آمده است که باید از آن در جهت اعتلای فکر و فرهنگ این کشور بهره جست. امروز کتابخوانی و علم‌آموزی نه تنها يك وظیفه‌ی ملّی، که يك واجب دینی است. از همه بیشتر، جوانان و نوجوانان، باید احساس وظیفه کنند، اگر چه آنگاه که انس با کتاب رواج یابد، کتابخوانی نه يك تکلیف، که يك کار شیرین و يك نیاز تغلّل‌ناپذیر و يك وسیله برای آراستن شخصیت خویشتن، تلقی خواهد شد، و نه تنها جوانان، که همه‌ی نسلها و قشرها از سر دلخواه و شوق بدان رو خواهند آورد. لازم است آن روی این سکه‌ی زرین نیز مورد توجه قرار گیرد: نویسندگان و مترجمان و فراهم‌آوردندگان کتاب، اینان کاری با ارزش و پاداشی بزرگ، در کنار مسؤولیتی سنگین دارند. در جامعه‌ی کتابخوان، پدید آورنده‌ی کتاب و عرضه‌کننده‌ی آن باید گرامی داشته شود، و او نیز باید کار خود را با عنایت به تأثیر و اهمیت آن انجام دهد. غذای فکر و روح، باید سالم و مقوی عرضه شود و آنکس که جز این عمل کند، خطا یا جنایتی بزرگتر از عرضه‌کننده‌ی مواد غذایی ناسالم یا بی‌مایه، مرتکب شده است. امیدوارم مسؤولان عزیز در وزارت ارشاد و دیگر

دست‌اندرکاران گرامی ترویج و تسهیل کتاب و کتابخوانی با فرا رسیدن این هفته، روزی نو و کاری نو و امیدی نو درباره‌ی این موضوع مهم و حیاتی پدید آورند و ما در آینده‌ی نزدیک، نشانه‌های این همه را در پیش روی خود ببینیم. کمک و توفیق الهی و توجه حضرت ولی‌عصر (ارواحنا فداه) را برای همه‌ی شما مسألت می‌نمایم.

چهارم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو

مصادف با یازدهم رجب المرجب 1414

سید علی خامنه‌ای